02/08/2020

Η Τουρκία εργαλειοποιεί τους ιστορικούς ναούς της Ορθοδοξίας για πολιτικούς και τουριστικούς σκοπούς - Γέμισε επισκέπτες η Παναγία Σουμελά στον Πόντο

/ Επικαιρότητα

Τα Ορθόδοξα χριστιανικά μνημεία έχει βάλει για τα καλά στο στόχαστρο η πολιτική γραμμή η οποία ακολουθεί η Τουρκία, την οποία ενορχηστρώνει ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, ο οποίος σύμφωνα με τα όσα αναφέρει και μεγάλη μερίδα της παγκόσμιας κοινής γνώμης εργαλοιοποιεί τη θρησκεία προς ίδιον πολιτικό όφελος.

Μάλιστα ο ίδιος έχει αναλάβει και τον ρόλο του θρησκευτικού ηγέτη, καθώς σε κάθε μουσουλμανική προσευχή ή τελετή φαίνεται να έχει πρωταγωνιστικό ρόλο. Αυτό φάνηκε ήδη από το πρώτο σόου που έγινε στην Αγιά Σοφιά στις 29 Μαΐου, όταν το Ορθόδοξο αυτό σύμβολο που τότε ακόμα λειτουργούσε ως μουσείο, έγινε

επίκεντρο πανηγυρισμών για τους Τούρκους με ασφορμή τη μαύρη ημέρα της Αλώσεως της Κωνσταντινούπολης το 1453. Και τότε ο Ερντογάν έδινε τα παραγγέλματα της φιέστας, όπως έκανε και στις 24 Ιουλίου όταν τελέστηκε η πρώτη μουσουλμανική προσευχή.

Εκεί όμως που ο Τούρκος πρόεδρος ξεπέρασε κάθε όριο ήταν στο άνοιγμα της ιστορικής Μονής της Παναγίας Σουμελά στον Πόντο, ύστερα από πέντε χρόνια εργασιών. Οι Τούρκοι επίσημοι είχαν παραταχθεί μπροστά στην κορδέλα και περίμεναν τον Τούρκο Πρόεδρο να δώσει το σύνθημα, θέλοντας να δείξουν με αυτόν τον τρόπο ότι είναι υπάκουη στα παραγγέλματα του.

Θυμηθείτε τι είχε γίνει – Έλαβε χώρα το «σόου» Ερντογάν για την Παναγία Σουμελά

Δυστυχώς η λογική της κατάκτησης, της κατάχρησης και της ιδιοποίησης της κληρονομιάς του άλλου καθώς και η εν γένει επιβολή ενός μοντέλου κοινωνικής και πολιτικής πρακτικής που βρίσκεται πολύ μακρυά από τις αξίες και τις αρχές αυτού που εμείς στην Ελλάδα και την Ευρώπη ονομάζουμε «πολιτισμό, δημοκρατία, ελευθερία,, σεβασμό στην ετερότητα κλπ», φαίνεται να είναι αυτό που κυριαρχεί στην πλειοψηφία της πολιτικής ηγεσίας της Τουρκίας. Δυστυχώς, για λόγους δημόσιας παιδείας, κοινωνικής και πολιτικής αγωγής, το ίδιο περίπου ισχύει αυτή την περίοδο και για την πλειοψηφία των Τούρκων πολιτών.

Την ίδια ώρα τα σχέδια της μετατροπής ακόμη ενός βυζαντινού ναού, που σήμερα λειτουργεί ως μουσείο, σε τζαμί φαίνεται να προωθούν οι Τούρκοι.

Συγκεκριμένα πρόκειται για τη Μονή της Χώρας στην Κωνσταντινούπολη, που λειτούργησε ως ελληνικό ορθόδοξο μοναστήρι έως τον 15ο αιώνα, οπότε οι Οθωμανοί το μετέτρεψαν σε τέμενος, ενώ από το 1958 λειτουργεί ως μουσείο. Παρά το γεγονός ότι ο ζωγραφικός διάκοσμος ασβεστώθηκε κατά την οθωμανική εποχή, μεγάλο μέρος του αποκαλύφθηκε και σώζεται σήμερα μετά τις εργασίες συντήρησης που πραγματοποίησαν μεταπολεμικά στο μνημείο οι Αμερικανοί.

«Το ζήτημα δεν αφορά μόνο τα βυζαντινά μνημεία και την Αγία Σοφία συγκεκριμένα, αλλά επεκτείνεται σε όλα τα μνημεία. Υπάρχει μια ανίσχυρη νομοθεσία για τις αρχαιότητες. Επίσης, η υποστελεχωμένη Αρχαιολογική Υπηρεσία στην Τουρκία δεν έχει τη δυνατότητα να τις προστατέψει. Τελευταία έχουν υπάρξει και άλλες περιπτώσεις πλημμελούς προστασίας μνημείων, όπως στην νοτιοανατολική Τουρκία, στο Hasankeyf. Λόγω της κατασκευής ενός υδροηλεκτρικού φράγματος ξεκίνησε να σκεπάζεται από τα νερά ένας οικισμός με μεγάλο ιστορικό βάθος και σημαντικά μνημεία. Υπήρξαν εσωτερικές και διεθνείς

αντιδράσεις αλλά δεν κατόρθωσαν να αποτρέψουν την κατασκευή του φράγματος και την καταστροφή», επισημαίνει ο Γιάννης Θεοχάρης, μέλος του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων.

Εκτός από τα ανωτέρω Ορθόδοξα μνημεία, η Αγία Σοφία της Βιζύης, η πρώτη που μετατράπηκε πάλι σε τζαμί, η Αγία Σοφία της Νίκαιας (τόπος τέλεσης της Ζ' Οικουμενική Συνόδου) και η Αγία Σοφία της Τραπεζούντας, μνημείο μεγάλης καλλιτεχνικής αξίας με εξαιρετικές τοιχογραφίες και ανάγλυφα στο εσωτερικό και στο εξωτερικό του, καθώς και άλλα μνημεία σε άλλες περιοχές της Τουρκίας, αποτελούν τα καλύτερα εργαλεία τους για να προσελκύουν τουρισμό, αλλά και να οξύνουν τα πνεύματα σε πολιτικό επίπεδο όποτε αυτό εξυπηρετεί τις δικές τους σκοπιμότητες.

Γέμισε με επισκέπτες η Παναγία Σουμελά στον Πόντο

Πλήθος επισκεπτών βρέθηκε στην ιστορική Μονή της Παναγίας Σουμελά στον Πόντο τις τελευταίες ημέρες ύστερα και από το άνοιγμα της μετά από πέντε χρόνια εργασιών.

Παρακολουθήστε το σχετικό βίντεο:

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο αναφέρει ότι έπειτα από νέο έγγραφο της Νομαρχίας της Τραπεζούντος θα τελεστεί η Θεία Λειτουργία τον 15Αύγουστο. Μάλιστα στο ίδιο ανακοινωθέν αναφέρεται ότι ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καλλιουπόλεως και Μαδύτου κ. Στέφανος και ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Μάξιμος αλλά και ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ζάμπιας από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας κ. Ιωάννης θα τελέσουν τη Θεία Λειτουργία.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Τοποθέτηση του ΟΗΕ για την Αγία Σοφία

Στην επίσημη ιστοσελίδα των Ηνωμένων Εθνών δημοσιεύτηκε την Παρασκευή 31 Ιουλίου, ένα άρθρο με τίτλο «Κρατήστε την Αγία Σοφία της Τουρκίας «σημείο συνάντησης πολιτισμών», παροτρύνουν οι ειδικοί του ΟΗΕ για τα δικαιώματα» όπου αναφέρουν σχετικές δηλώσεις δύο ανεξάρτητων ειδικών εισηγητών.

Στο άρθρο μεταξύ άλλων αναφέρεται ότι η ιστορική Αγία Σοφία στην Κωνσταντινούπολη, που μετατράπηκε και σε τζαμί νωρίτερα αυτό το μήνα από την

τουρκική κυβέρνηση, θα πρέπει να διατηρηθεί ως ένας διαπολιτισμικός χώρος «που αντικατοπτρίζει την πολυμορφία και την πολυπλοκότητα της Τουρκίας και της ιστορίας της», δήλωσαν την Παρασκευή δύο εμπειρογνώμονες για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

«Είναι ένα ιστορικό λάθος σε αυτή τη δύσκολη παγκόσμια συγκυρία να γίνονται δράσεις που χωρίζουν θρησκευτικές και πολιτιστικές ομάδες στην Τουρκία και πέραν αυτής, αντί να τις ενώσουν», δήλωσε η Karima Bennoune, ειδική εισηγήτρια για τα πολιτιστικά δικαιώματα ενώ και ο Ahmed Shah, ειδικός εισηγητής για την θρησκευτική ελευθερία δήλωσε **«Ο Ναός της Αγίας Σοφίας είναι τόσο μεγάλος ώστε μπορεί να τους συμπεριλάβει όλους».**

Οι εμπειρογνώμονες εξέφρασαν την ανησυχία τους ότι η απόφαση της τουρκικής κυβέρνησης στις 10 Ιουλίου να αλλάξει την κατάσταση του κτηρίου και η «βιαστική εφαρμογή αυτής της απόφασης», ενδέχεται να παραβιάσει τις υποχρεώσεις της Τουρκίας βάσει των κανόνων που απορρέουν από τη Σύμβαση Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO του 1972. «Συμμεριζόμαστε την ανησυχία της UNESCO ότι η μετατροπή ενός μνημείου εξαιρετικής καθολικής αξίας απαιτεί προηγούμενη ειδοποίηση και διαβούλευση με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για να διασφαλιστεί ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων. Η Αγία Σοφία είναι το πιο δημοφιλές αξιοθέατο της Τουρκίας και αποτελεί μνημείο παγκόσμιας σημασίας».

Οι εμπειρογνώμονες τόνισαν επίσης τη σημασία των κατάλληλων ρυθμίσεων για τη φροντίδα του χώρου, μετά από αντιφατικές αναφορές σχετικά με τα μέτρα που έχουν τεθεί σε εφαρμογή. «Προτρέπουμε την κυβέρνηση της Τουρκίας να διευκρινίσει τις ρυθμίσεις και να διασφαλίσει ότι οι εμπειρογνώμονες της πολιτιστικής κληρονομιάς θα συνεχίσουν να είναι υπεύθυνοι για τη διατήρηση αυτού του μνημείου. Τα διεθνή και τεχνικά πρότυπα πρέπει να τηρούνται πλήρως», πρόσθεσαν οι εμπειρογνώμονες.

«Ανησυχούμε σοβαρά για τα δικαιώματα όλων για πρόσβαση και θαυμασμού της πολιτιστικής κληρονομιάς, για τη διαθρησκευτική συνύπαρξη και τους κοσμικούς χώρους και για την ισότητα και την ασφάλεια των θρησκευτικών μειονοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των χριστιανών», ανέφεραν οι ειδικοί.

«Ενθαρρύνουμε την τουρκική κυβέρνηση να ξεκινήσει διάλογο με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Αυτό είναι απαραίτητο για να διασφαλιστεί ότι η Αγία Σοφία θα εξακολουθεί να αποτελεί σημείο για την απόλαυση των πολιτιστικών

δικαιωμάτων από όλους, αντανακλώντας τις ποικίλες χριστιανικές, μουσουλμανικές και κοσμικές κληρονομιές της, και ότι εξακολουθεί να είναι ένα σύμβολο που φέρνει όλους τους ανθρώπους στην Τουρκία μαζί», είπαν οι ειδικοί.

Οι ειδικοί εισηγητές δεν είναι μόνιμο προσωπικό του ΟΗΕ και δεν λαμβάνουν μισθό για την εργασία του αλλά λειτουργούν ως ανεξάρτητοι, από οποιαδήποτε κυβέρνηση ή οργανισμό, συνεργάτες.

Δείτε εδώ το σχετικό άρθρο του Ο.Η.Ε.